

Avgränsning/Bakgrund

Virus-RNA påvisas med PCR-teknik.

Influensa A/B

Indikation:

- I selekterade fall vid indikation för antiviral terapi.
- Vid misstanke om influensa hos inneliggande patient ffa för vårdhygienisk planering.
- Epidemiologisk för att klarlägga början av influensautbrott.

Se även Vårdhygiens och smittskydds instruktioner på samarbetsportalen.

Epidemiläget beskrivs på Folkhälsomyndighetens hemsida www.folkhalsomyndigheten.se, sök på "veckorapport".

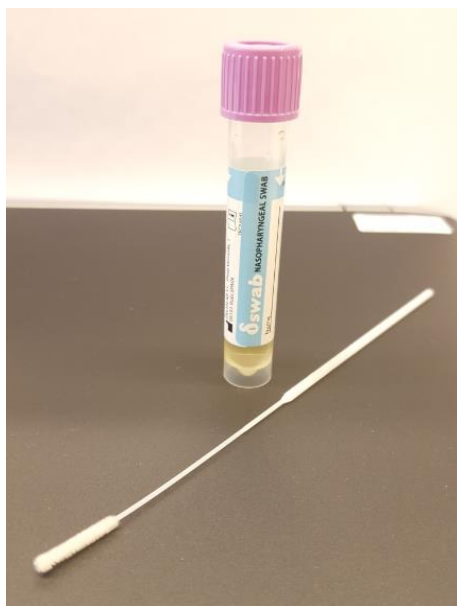
RSV

RS-virus ger under vinterhalvåret epidemier av luftvägsinfektioner främst hos barn. Infektionen kan bli allvarlig framförallt hos spädbarn med bronkiolit och pneumonit. Inkubationstiden är i medeltal 5 dagar.

Provtagning

Provet skall förvaras i kylskåp +4-8° C i avvaktan på transport. Om instruktionerna inte har kunnat följas, meddela laboratoriet, till exempel på remissen.

Beställning i Cosmic sker under Klinisk mikrobiologis flik: Luftvägar/Luftvägsvirus (Influensa A, B, RSV).Provtagningskit

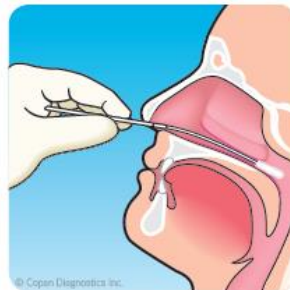

Flocked swab i deltaswab-medium

Beställs från Centriförrådet.
Artikelnr: 103235

Provtagningsförfarande

- För provtagningspinnen horisontellt utmed näshålans botten mot bakre näshålan.

- Roterar pinnen försiktigt mot näsväggen i 10-15 sekunder.

- Ta ut pinnen och stoppa ner den i röret med lila kork.
- Bryt av pinnen. Pinnen har en skåra där den ska brytas av.
- Skruva på korken.

Svar och bedömning

Analysval: I klinisk rutin används ett molekylärt snabbtest (Simplexa) för snabbare analys (*Influenza A/B Direkt-PCR och Respiratory Syncytial Virus (Direkt-PCR)*) som kan förväntas ha något sämre känslighet (90-95%) jämfört med standardmetodik (*PCR-Influenza A/B-virus och Respiratory Syncytial Virus (PCR)*).

Vid låga virusmängder, till exempel sent i infektionsförloppet eller vid infektion framförallt i djupa luftvägar (svårt sjuk patient), kan analysen bli falskt negativ. Vid misstanke om influensa/RSV trots negativ test begär komplettering med ytterligare metod som kan utföras på befintligt prov.

Telefonsvar lämnas normalt EJ.

Svarstider högsäsong (vanligen december till mars):

Svarstiden är 2-4 timmar beroende på antalet samtidigt beställda prov.

Under högsäsong strävar vi efter så korta svarstider som möjligt till slutenvården och i överenskommelse med sjukhusledningarna kan eventuellt ytterligare åtgärder bli aktuella.

Kalmar länssjukhus:

Proverna analyseras på Klinisk mikrobiologi. Prov som anländer **före kl 16.00 vardagar** och **före kl 11.30 helgdagar** besvaras samma dag.

Från och med 13 december kan **akut analys beställas, under kvällar och nätter fram till kl 04.30, genom att skicka provet till Klinisk kemi** vid länssjukhuset.

Oskarshamns sjukhus:

Från och med 16:e december 2019 kan akuta analyser utföras vid Klinisk Kemi Oskarshamn dygnet runt.

Icke akuta prov transporteras till Klinisk Mikrobiologi i Kalmar för analys. Prover lämnade **före kl 14:00 på vardagar** eller **före kl 10:00 på helgdagar** kommer att nå Mikrobiologen för analys samma dag, övriga prov besvaras påföljande dag.

Västerviks sjukhus:

Från och med 16:e december 2019 analyseras influensa och RSV på Klinisk Kemi och transfusionsmedicin i Västervik med samma teknik som på Klinisk mikrobiologi i Kalmar. Analyserna utförs dygnet runt alla dagar i veckan. Svarstiden är 2-4 timmar beroende på antalet samtidigt beställda prov.

Indikationer för influensa-diagnostik jourtid:

Prov som skickas till Klinisk kemi analyseras jourtid.

Klinisk bedömning och rutinprovtagning bör göras före eventuell provtagning för influensa.

Influensadiagnostik REKOMMENDERAS vid

- Misstanke om influensa och indikation för antiviral behandling. Överväg om behandling kan ges i avvaktan på icke akut influensa-analys*.

Influensadiagnostik kan vanligen UNDVIKAS vid:

- Stark misstanke om bakteriell infektion
tex CRP över 150 mg/L.
- Tydlig klinisk bild som vid luftvägsviros
Patienten bör vårdas på enkelrum oavsett om virus är påvisat eller inte. Icke akut influensa-analys kan ibland vara av värde differentialdiagnostiskt.
- Mer än 5 dagars infektionssymptom
Hos icke immunsupprimerad patient är influensa inte längre smittsam efter 5 dagars sjukdom, även om influensa-analysen fortfarande kan vara svagt positiv.

I övriga fall med misstänkt influensa kan akut diagnostik framför allt vara av värde om samvård med andra patienter är aktuell. Observera dock att ett negativt influensa-resultat inte säkert utesluter aktuell influensa (känslighet ca 95%) eller annan smittsam luftvägsviros.
Samråd gärna med infektionskonsult i tveksamma fall.

Figur 1. Kalmar 2018-01-11 Per-Åke Jarnheimer hygienöverläkare, Viktoria Järneström Norberg medicinsk chef infektionskliniken Kalmar, Annika Wistedt medicinsk chef Klinisk mikrobiologi.

Svarstider lågsäsong

Samtliga analyser utförs vid Klinisk mikrobiologi i Kalmar. Prov som anländer **före 14.30 vardagar** besvaras samma dag.

Faktorer som påverkar svarets kvalitet:

- Virusmängden sjunker snabbt under infektionens gång och analysen är därför känsligast tidigt i förloppet.
- Analysen är mycket beroende av provtagningsmekaniken, ytligare prover från näsöppningen har låg känslighet.